

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 16.5.2012 г.
COM(2012) 217 final

2012/0110 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Директива 2009/138/ЕО относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II) по отношение на сроковете за нейното транспониране и прилагане и датата на отмяна на някои директиви

(текст от значение за ЕИП)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

1.1. Основания и цели на предложението

Директива 2009/138/ЕО (Платежоспособност II) осигурява модерна, основана на риска система за регулиране и надзор на европейските застрахователни и презастрахователни предприятия. Тези нови правила са от съществено значение за осигуряване на безопасен и стабилен застрахователен сектор, способен да предоставя устойчиви застрахователни продукти и да подкрепя реалната икономика чрез дългосрочни инвестиции и допълнителна стабилност.

Крайният срок за транспониране на Директива 2009/138/ЕО е 31 октомври 2012 г. Съществуващите директиви за застраховането и презастраховането (64/225/ЕИО, 73/239/ЕИО, 73/240/ЕИО, 76/580/ЕИО, 78/473/ЕИО, 84/641/ЕИО, 87/344/ЕИО, 88/357/ЕИО, 92/49/ЕИО, 98/78/ЕО, 2001/17/ЕО, 2002/83/ЕО и 2005/68/ЕО, и измененията им, посочени в част А от приложение VI), наричани като цяло „Платежоспособност I“, ще бъдат отменени, считано от 1 ноември 2012 г.

На 19 януари 2011 г. Комисията прие предложение за изменение на Директива 2009/138/ЕО, за да бъде отчетена новата надзорна структура в застраховането, а именно създаването на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (ЕОЗППО) на 1 януари 2011 г. (СОМ (2011) 8, СОД 2011/0006) (Омнибус II). Предложението също така включваше разпоредби за удължаване на сроковете за транспониране, отмяна и прилагане в Директива 2009/138/ЕО. Тези правила са от основно значение, за да се гарантира плавният преход към новия режим. Освен това, за да стане режимът Платежоспособност II напълно оперативен, е задължително да се приемат и голям брой делегирани актове и актове за изпълнение от Комисията с важни подробности по различни технически въпроси. Много от тези, т.нар. правила „от второ ниво“ са тясно свързани с директивата Омнибус II и не могат да бъдат представени от Комисията преди нейното публикуване.

Към момента съществува риск предложената директива Омнибус II да не бъде публикувана и да не влезе в сила преди крайния срок за транспониране на Директива 2009/138/ЕО — 31 октомври 2012 г. Ако тази дата остане без промяна, това ще означава, че рамковата директива ще трябва да се прилага без преходните правила и други важни адаптации, предвидени в Омнибус II. За да се избегне тази ситуация и да се осигури правна приемственост на настоящите разпоредби за платежоспособността (Платежоспособност I) до окончателното въвеждане на пакета Платежоспособност II, се предлага съответният срок за транспониране в Директива 2009/138/ЕО да се удължи до 30 юни 2013 г.

От значение е да се осигури на надзорните органи и на (пре)застрахователните предприятия известно време, за да се подготвят за прилагането на Платежоспособност II. Затова датата за начало на прилагането на Платежоспособност II се предлага да бъде 1 януари 2014 г. Това ще позволи

навременното започване на надзорните процедури за одобрение, например за вътрешните модели и специфичните за предприятията параметри.

Датата на отмяна на Платежоспособност I следва да се измени съответно.

Предвид горепосоченото и много краткия период преди изтичането на срока (31 октомври 2012 г.), настоящата директива следва да бъде приета от Европейския парламент и Съвета по спешност и да влезе в сила незабавно.

Настоящата директива е необходима, за да се предотврати правният вакуум след 31 октомври 2012 г.

Ще настъпи несъответствие между правната система на ЕС (Платежоспособност II) и тази на държавите членки (където ще остане в сила транспонираната Платежоспособност I). Това би довело до правна несигурност за надзорните органи, предприятията и държавите членки.

1.2. Директива 2009/138/ЕО (Платежоспособност II)

Директивата въвежда нов и модерен режим на платежоспособност за застрахователите и презастрахователите в Европейския съюз. Тя предвижда подход, основаващ се на икономическия риск, който предоставя стимули за застрахователните и презастрахователните предприятия за правилното измерване и управляване на рисковете, които поемат.

1.3. Предложение СОМ (2011) 8 (Директива „Омнибус II“)

Предложението цели изменение на Директива 2009/138/ЕО, за да се приспособи Платежоспособност II към новата надзорна структура в застраховането, а именно създаването на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (ЕОЗППО) на 1 януари 2011 г. (СОМ (2011) 8, COD 2011/0006). С него се предлага отлагане на крайния срок за транспониране на Платежоспособност II до 31 декември 2012 г.

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОТ ОЦЕНКИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

2.1. Предаване на настоящото предложение на националните парламенти

Проектите на законодателни актове, включително предложенията на Комисията, адресирани до Европейския парламент и Съвета, се предават на националните парламенти в съответствие с Протокола относно ролята на националните парламенти в Европейския съюз (Протокол № 1), приложен към договорите.

Съгласно член 4 от протокола трябва да се спази срок от осем седмици между датата, на която даден проект на законодателен акт е предоставен на разположение на националните парламенти, и датата, на която той е включен в проекта за дневен ред на Съвета с цел приемането му или приемането на определена позиция в рамките на законодателна процедура.

Съгласно член 4 в неотложни случаи обаче са възможни изключения, като мотивите за тях се излагат в акта или позицията на Съвета. Приемането на настоящото предложение от Европейския парламент и от Съвета, следва да се разглежда като въпрос на абсолютна спешност, по причините, описани по-горе.

2.2. Оценка на въздействието

Настоящото предложение не е придружено от отделна оценка на въздействието, тъй като вече бе направена оценка на въздействието за директивата Платежоспособност II и настоящото предложение цели единствено да се избегне възникването на правен вакуум вследствие късното публикуване на директивата Омнибус II в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Непредприемането на никакви действия към настоящия момент би довело до голяма несигурност в правно отношение след 31 октомври 2012 г. Ще настъпи несъответствие между правната система на ЕС (Платежоспособност II) и тази на държавите членки (където ще остане в сила транспонираната Платежоспособност I). Това би довело до правна несигурност за надзорните органи, предприятията и държавите членки.

Освен това рамковата директива ще трябва да се прилага без преходните правила и други важни адаптации, предвидени в Омнибус II.

Предложеното изменение засяга само задължението на държавите членки да транспонират директивата до 31 октомври 2012 г., като удължава този срок до 30 юни 2013 г. То също така предвижда прилагането да започне на 1 януари 2014 г. То не променя същността на въпросната директива и поради това не налага допълнителни задължения за предприятията.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

3.1. Обобщение на предлаганите мерки

Предложението изменя член 309, параграф 1 от Директива 2009/138/ЕО с удължаване на срока за транспониране на директивата до 30 юни 2013 г. и с определянето на по-късна дата за началото на нейното прилагане (1 януари 2014 г.). То изменя също членове 310 и 311 съответно с определянето на нова дата за отмяната на Платежоспособност I (1 януари 2014 г.).

3.2. Правно основание

Член 53, параграф 1 и член 62 отДФЕС.

3.3. Принцип на субсидиарност

Принципът на субсидиарност се прилага, тъй като предложението се отнася до област, която не попада в обхвата на изключителната компетентност на Европейския съюз.

Целите на предложението не могат да бъдат реализирани в достатъчна степен от държавите членки, тъй като разпоредбите на директивите не могат бъдат изменени или отменени на национално равнище.

Целите на предложението могат да бъдат постигнати единствено чрез действие на ЕС, тъй като настоящото предложение изменя действащ правен акт на ЕС и това не би могло да се осъществи от самите държавите членки.

Принципът на субсидиарност е спазен, тъй като с предложението се изменя действащо законодателство на ЕС.

3.4. Принцип на пропорционалност

Предложението е в съответствие с принципа на пропорционалност поради следната причина.

То не променя същността на действащото законодателство на ЕС: предложението се ограничава до удължаването на срока за транспониране на Директива 2009/138/ЕО до 30 юни 2013 г., за да се избегне правна несигурност след изтичане на понастоящем валидния срок за транспониране (31 октомври 2012 г.). Предложението също така предвижда нова, по-късна дата за начало на прилагането на Платежоспособност II и съответната отмяна на Платежоспособност I (1 януари 2014 г.).

3.5. Избор на инструменти

Предложено(и) средство(а): директива.

Други инструменти не биха били подходящи. Тъй като става въпрос за изменение на директива, единственият целесъобразен начин е приемането на друга директива.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението няма отражение върху бюджета на ЕС.

5. НЕЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Опростяване**

Новото предложение само по себе си не съдържа елементи на опростяване. То има за цел единствено удължаване на срока за транспониране на Директива 2009/138/ЕО до 30 юни 2013 г. и предвижда нова дата за начало на прилагане — 1 януари 2014 г.

- **Отмяна на съществуващо законодателство**

Приемането на предложението само по себе си няма да доведе до отмяна на съществуващото законодателство; то само коригира датата на отмяна, която е вече предвидена в Директива 2009/138/ЕО.

- **Европейско икономическо пространство**

Този проект на законодателен акт засяга област, попадаща в обхвата на Споразумението за ЕИП, и следователно обхватът му трябва да бъде разширен, така че да включва и Европейското икономическо пространство.

- **Подробно обяснение на предложението по глави или по членове**

С настоящото предложение се отлага датата на транспониране на Директивата 2009/138/ЕО до 30 юни 2013 г.

Член 1 от предложението изменя в този смисъл член 309, параграф 1 („Транспониране“) от Директива 2009/138/ЕО. Той също така определя нова, по-късна дата за начало на прилагането на Платежоспособност II (1 януари 2014 г.).

Член 2 изменя датата на отмяна на Платежоспособност I (считано от 1 януари 2014 г.) в член 310 и предвижда същата дата като дата на начало на прилагане на разпоредбите на Платежоспособност I, преработена като Платежоспособност II, в член 311.

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Директива 2009/138/ЕО относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II) по отношение на сроковете за нейното транспониране и прилагане и датата на отмяна на някои директиви

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и по-специално член 53, параграф 1 и член 62 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите²,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 година относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II)³ осигурява модерна, основана на риска система за регулиране и надзор на европейските застрахователни и презастрахователни предприятия. Тези нови правила са от съществено значение за осигуряване на безопасен и стабилен застрахователен сектор, способен да предоставя устойчиви застрахователни продукти и да подкрепя реалната икономика, чрез дългосрочни инвестиции и допълнителна стабилност.
- (2) Директива 2009/138/ЕО определя 31 октомври 2012 г. като срок за транспониране и 1 ноември 2012 г. като дата на отмяна на съществуващите директиви за застраховането и презастраховането (64/225/ЕИО⁴, 73/239/ЕИО⁵,

¹ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

² ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

³ ОВ L 335, 17.12.2009 г., стр. 1.

⁴ ОВ 56, 4.4.1964 г., стр. 878.

73/240/ЕИО⁶, 76/580/ЕИО⁷, 78/473/ЕИО⁸, 84/641/ЕИО⁹, 87/344/ЕИО¹⁰, 88/357/ЕИО¹¹, 92/49/ЕИО¹², 98/78/ЕО¹³, 2001/17/ЕО¹⁴, 2002/83/ЕО¹⁵ и 2005/68/ЕО¹⁶).

- (3) На 19 януари 2011 г. Комисията прие предложение за изменение на Директива 2009/138/ЕО¹⁷, за да бъде отчетена новата надзорна структура в застраховането, а именно създаването на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (ЕОЗППО) — Омнибус II. Предложението също така включваше разпоредби за удължаване на сроковете за транспониране, отмяна и прилагане, посочени в Директива 2009/138/ЕО.
- (4) Предвид сложността на предложението Омнибус II е налице риск то да не е влязло в сила преди съответните срокове, определени в Директива 2009/138/ЕО. Запазването на тези срокове би довело до изпълнението на Директива 2009/138/ЕО без да са въведени важните адаптации, предвидени в Омнибус II.
- (5) За да се избегнат прекомерно обременителни законодателни задължения за държавите членки съгласно Директива 2009/138/ЕО и след това съгласно новата структура, предвидена в предложението Омнибус II, е целесъобразно да се удължи срокът за транспониране на Директива 2009/138/ЕО.
- (6) За да се позволи на надзорните органи и на застрахователните и презастрахователните предприятия да се подготвят за прилагането на новата структура като цяло, следва да се предвиди по-късна дата за прилагане, а именно 1 януари 2014 г.
- (7) С цел да се избегне правният вакуум, датата на отменяне на съществуващите директиви за застраховането следва да бъде съобразена.
- (8) Предвид много краткия период преди изтичането на сроковете, заложи в Директива 2009/138/ЕО, настоящата директива следва да влезе в сила незабавно.
- (9) Следователно е оправдано да се приложи изключението за неотложни случаи, предвидено в член 4 от Протокол № 1 относно ролята на националните парламенти в Европейския съюз, в този случай по отношение на предаването на националните парламенти на настоящото предложение за директива,

⁵ ОВ L 228, 16.8.1973 г., стр. 3.
⁶ ОВ L 228, 16.8.1973 г., стр. 20.
⁷ ОВ L 189, 13.7.1976 г., стр. 13.
⁸ ОВ L 151, 7.6.1978 г., стр. 25.
⁹ ОВ L 339, 27.12.1984 г., стр. 21.
¹⁰ ОВ L 185, 4.7.1987 г., стр. 77.
¹¹ ОВ L 172, 4.7.1988 г., стр. 1.
¹² ОВ L 228, 11.8.1992 г., стр. 1.
¹³ ОВ, L 330, 5.12.1998 г., стр. 1.
¹⁴ ОВ, L 110, 20.4.2001 г., стр. 28.
¹⁵ ОВ, L 345, 19.12.2002 г., стр. 1.
¹⁶ ОВ L 323, 9.12.2005 г., стр. 1.
¹⁷ (COM (2011) 8, COD 2011/0006)

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Директива 2009/138/ЕО се изменя, както следва:

1. Член 309, параграф 1 се изменя, както следва:
 - а) в първия параграф датата „31 октомври 2012 г.“ се заменя с „30 юни 2013 г.“;
 - б) добавя се следната втора алинея:

„Държавите членки прилагат законовите, подзаконовите и административните разпоредби, посочени в алинея първа, считано от 1 януари 2014 г.“.
2. В член 310 датата „1 ноември 2012 г.“ се заменя с датата „1 януари 2014 г.“.
3. В член 311 датата „1 ноември 2012 г.“ се заменя с датата „1 януари 2014 г.“.

Член 2

Настоящата директива влиза в сила в деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 3

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател